

SJØAUREN

- En truet kystfisk?

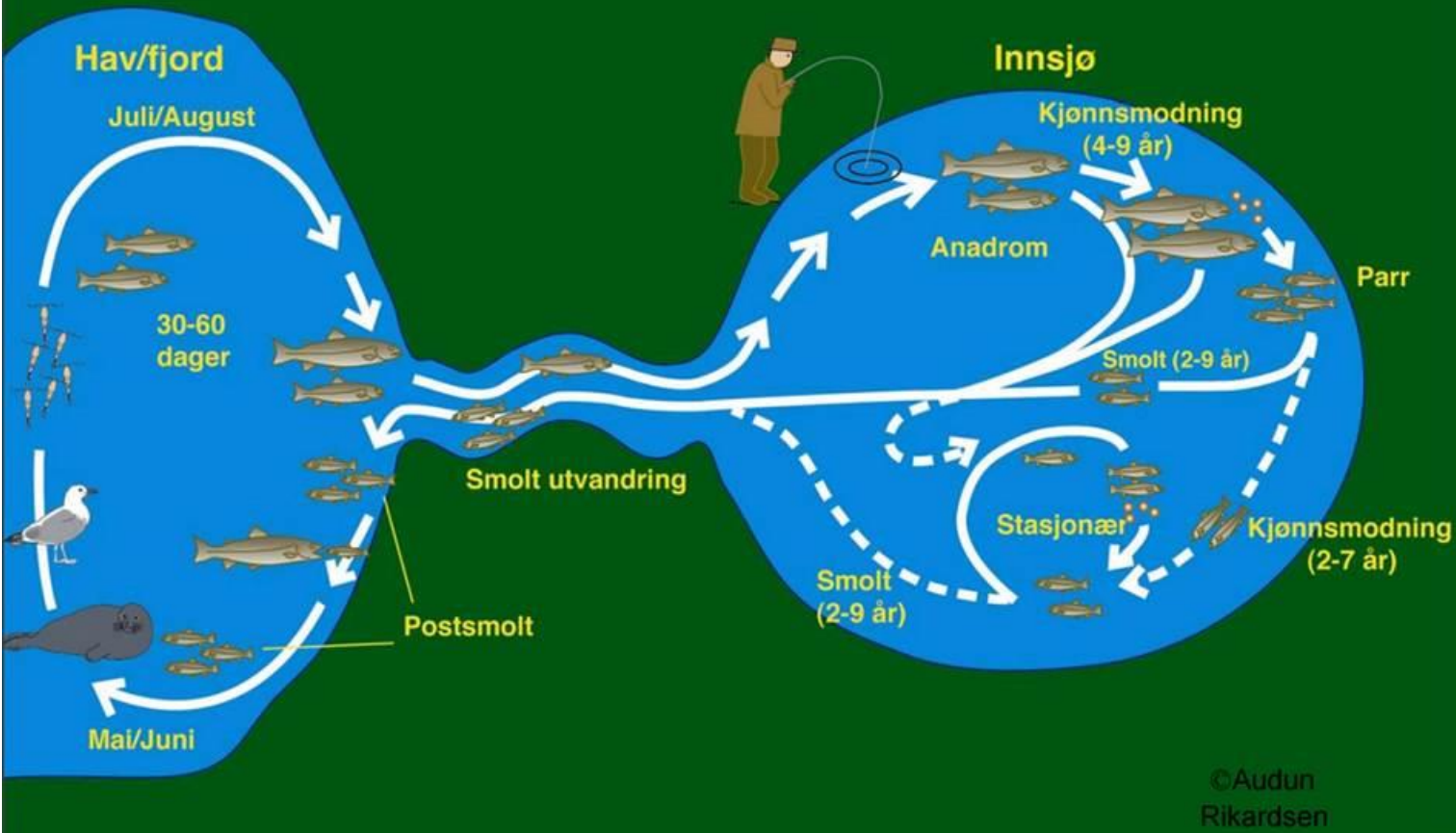

Aure finnes i alle varianter

Ørretens livssyklus

Samme art

Brunørret + Sjørørret = Sant

Sjøaure/innlandsaure

- Samme art
 - Ulik livshistoriestrategi
 - Smolt etter 2-4 år
 - Vokser bedre i fjord/sjø
 - Vandrer mellom elv og fjord
 - Munningsområdet meget viktig
-

Status til sjøørretbekker i Trøndelag

- Det er mange av dem
- De er lite påaktet
- De kan være meget korte og meget små
- Yngel kan forlate bekken som 0+ (lever i brakkvann)
- Vi vet at det fiskes mye
 - Vi vet ikke hvor mye som produseres
 - Vi vet ikke om høstingen er bærekraftig (overbeskatning)
 - Vi vet egentlig svært lite

Sjøaure – en viktig sportsfisk

Fordeler ved å vandre i sjøen

- Bedre vekst
- Større kropp

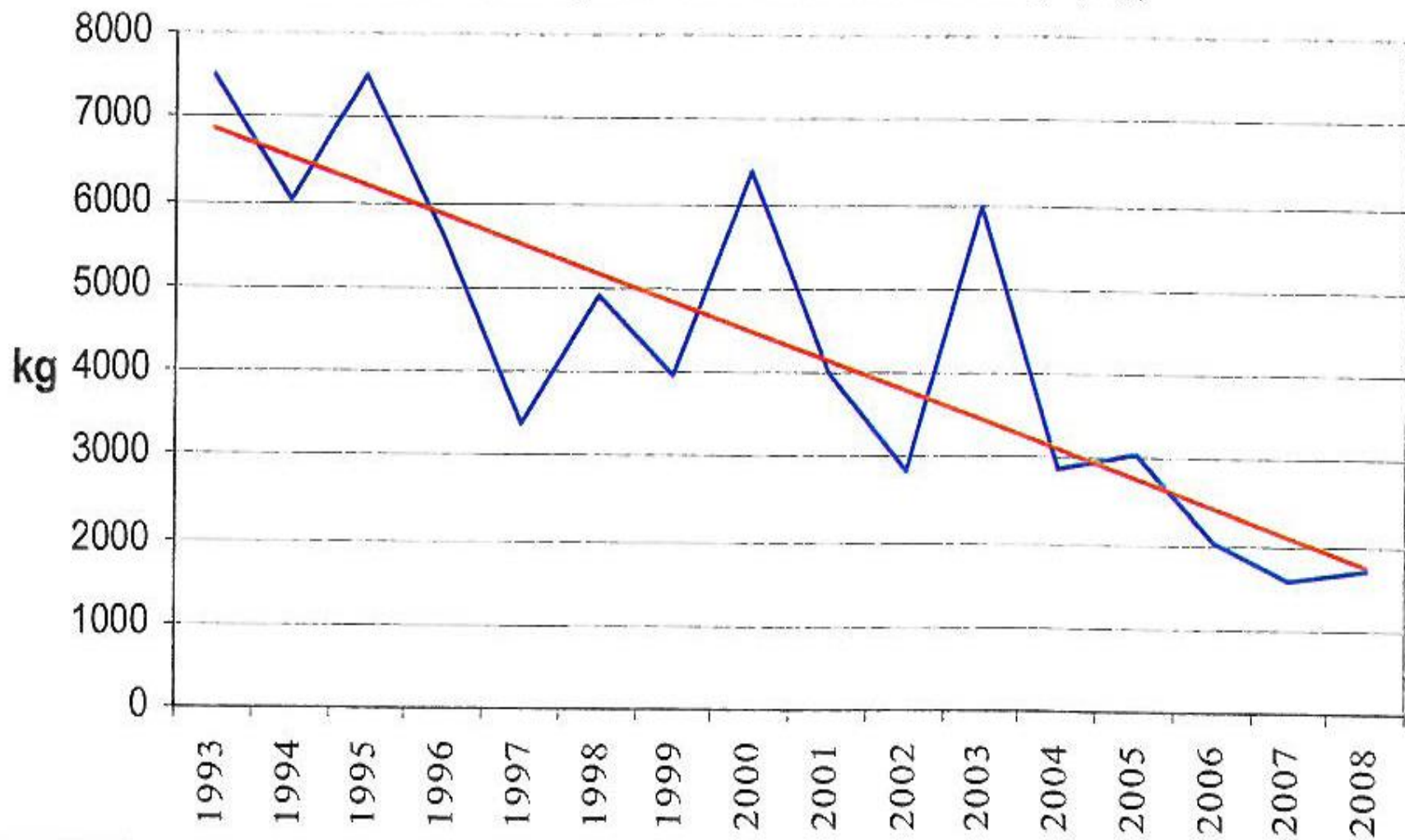
- Brunørret og sjøørret er samme art

➡ bør også forvaltes som dette

- Variasjonen i individuell atferd til sjøørret er stor
- Elveoser er viktige for sjøørret, men også svært utsatt for menneskelige inngrep
- Det er ikke sikkert sjøørreten gyter og overvintret i samme vassdrag. Viktig med lokal kunnskap når sjøørreten forvaltes. Fisker vi på blandede populasjoner?
- Svært viktig å få bedre kunnskap om sjøørretens komplekse liv

Elvefiske etter sjørretet i Sør-Trøndelag (kg)

Økende kunnskap om sjøaure

Jan Grimsrud Davidsen, Sindre Håvarstein Eldøy, Aslak Darre Sjursen, Lars Rønning, Eva Bonsak Thorstad, Tor Fredrik Næsje, Kim Aarestrup, Fred Whoriskey, Audun Håvard Rikardsen, Marc Daverdin og Jo Vegar Arnekleiv

Habitatbruk og vandringer til sjørørret i Hemnfjorden og Snillfjorden

NTNU Vitenskapsmuseet
naturhistorisk rapport 2014-6

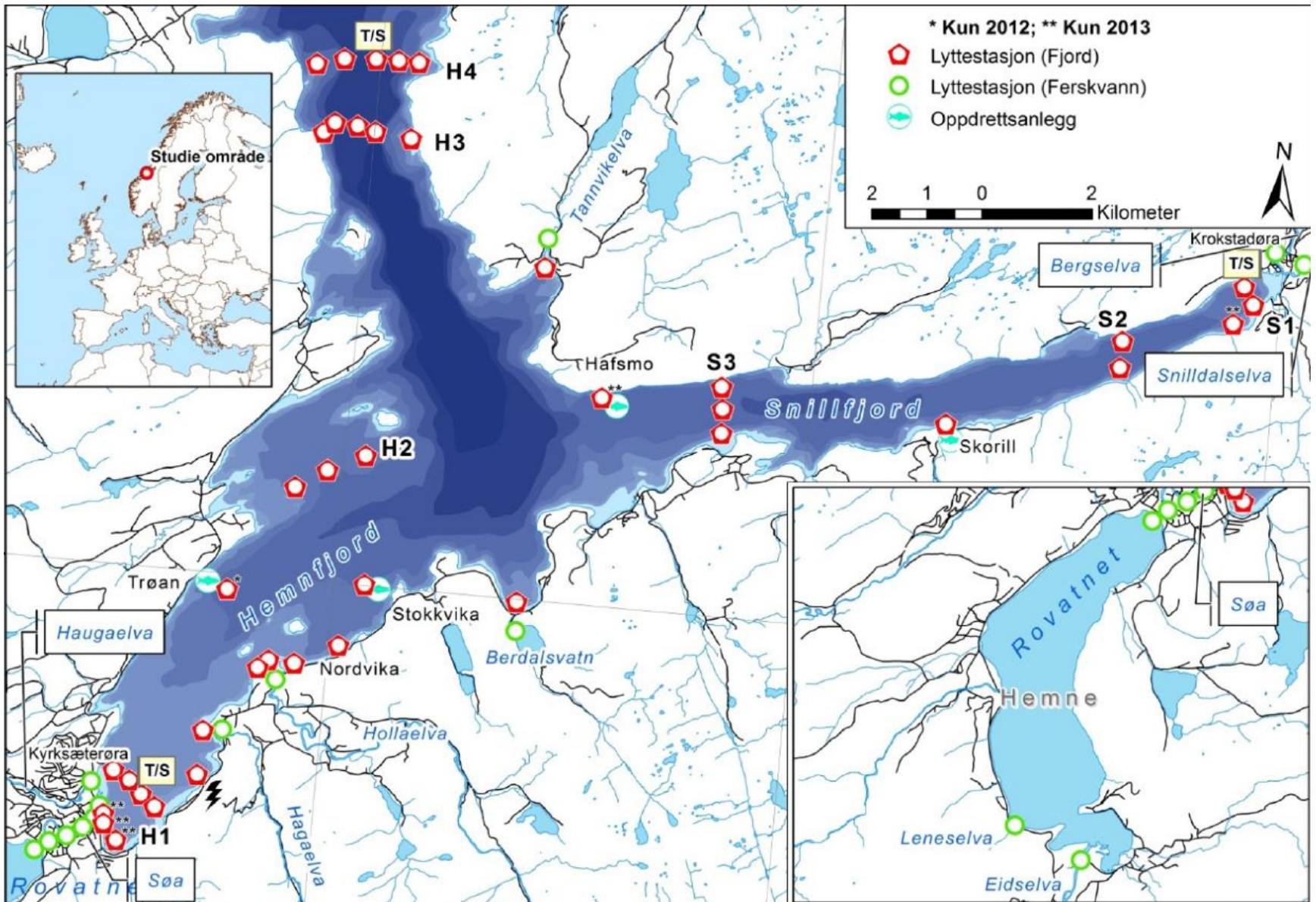

Jan Grimsrud Davidsen, Anne Cathrine Flaten, Eva Bonsak Thorstad, Aslak Darre Sjursen, Lars Rønning, Fred Whoriskey, Audun Håvard Rikardsen, Bengt Finstad og Jo Vegar Arnekleiv

Marine vandringer og habitatbruk til postsmolt av sjørørret i Hemnfjorden, Sør-Trøndelag

NTNU Vitenskapsmuseet
naturhistorisk rapport 2015-9

Ny kunnskap om sjøaure fra Hemnfjorden

- Kan vandre langt, også utaskjærs (13 mil)
- Kan overvintre i andre vassdrag enn der den er født
- Kan vandre flere ganger mellom innsjø og fjord i løpet av sommeren
- Noen oppholder seg i fjorden hele året
- Svømmer sjelden dypere enn 2 meter

STJØRDAL KOMMUNE

Kommunedelplan Langøra med vannmiljø

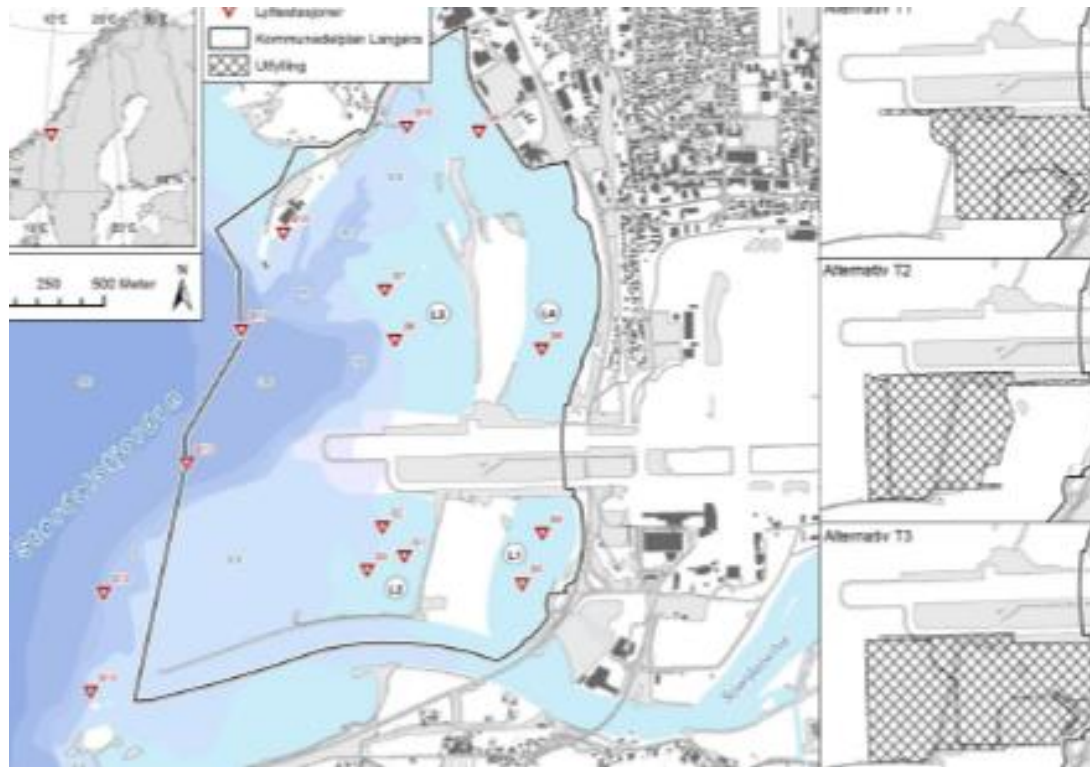
Jan Grimsrud Davidsen, Aslak Darre Sjørnsen, Lars Rønning,
Anette Grimsrud Davidsen og Marc Daverdin

Kartlegging av sjørret i habitatområde ved
utløpet av Stjørdalselva, Nord-Trøndelag og
konsekvensanalyse av tre utfyllingsalternativer

NTNU Vitenskapsmuseet
naturhistorisk rapport 2017-4

Sjøauren i munningen på Stjørdalselva

Miljøpartiets Tommy Reinås (til venstre) og Rolf Charles Berg (Sp) som leder komite Plan, fulgte diskusjonen i formannskapet torsdag ettermiddag fra sideveien. Foto: Jan Erik Sundby

• Miljøpartiets Tommy Reinås om Langøra-vedtaket - En seier for sjørretten og framtida

Reinås belyser også at han heller ikke trenger å bruke utstemme for å overbevise maktblokka han nå er en del av.

STJØRDAL JAN ERIK SUNDBY

Tommy Reinås fra Miljøpartiet satt ringede sammen med plankomiteens leder Rolf Charles Berg da Bertallet i formannskapet torsdag ettermiddag gikk for utbyggingsalternativet med minst inngrep i det gamle elveleiet ved flyplassen.

Fornydd

Reinås legger ikke skjul på at han er fornøyd etter vedtaket i formannskapet torsdag. - En 90 prosent seier for naturen og framtida, sier Reinås. Han erkjenner at løsningen

som formannskapet nå går for, ikke er optimal. Forfatter åpner for at det kan bygges steinfylling for rundt 60 meter av den 600 meter lange lagunen som det gamle elveleiet i Stjørdalselva representerer.

Gjør minst skade

- Løsningen Bertallet landet på, representerer utbyggingsalternativet som gjør minst skade for oppvekstområdet for sjørretten. Det er veldig bra, sier Reinås.

Han tar slett ikke avsnitt for å ha smudd ordforfatterens i styreseddelen. Det er ikke dal i denne saken. Det er ikke dal i det gamle elveleiet. Det gjelder også Høyres Rune Larsen i formannskapet torsdag.

På vippen

Etter at Venstre trakk seg fra ordforfatter Bertallet i Stjørdal, kom Reinås og Miljøpartiet inn på vippen i kommunestyret. Miljøpartiet

slet søvnet for å utforske hva Vigdenes og de borgerlige partiene kunne beholde den politiske makta i Stjørdal. - Jeg har ikke brukt utstemme i diskusjonen i det hele tatt, sier Reinås.

Skiftet mening

Rolf Charles Berg som leder komite Plan, erkjenner at han for ett år siden var tilhenger av å fylle i det gamle elveleiet. Det følger også Høyres Rune Larsen i formannskapet torsdag.

- Jeg bestemte meg for å samle så mye fakta som mulig og gjøre meg opp en mening på fritt grunnlag, sier Rolf Charles Berg. Han fant ut at det ikke baserte seg på å bygge flyplassen vustover mot elvelagunen og Langøra.

Løser ikke framtida

Det samme sier ordforerivar Vigdenes: - Alternativet vi nå går for, er det minst dramatiske. Det er viktig. Men denne løsningen løser ikke for å utvide vustover ett gang i framtida dersom det skal bli behov for det, sier Vigdenes.

Han peker også på at alternativet som formannskapet nå går for, også kan bli akseptert av fylkeskommunen og NVE. Begge instansene har lagt ned formell innsigelse mot gjenfylling av lagunen i det gamle elveleiet.

7 mot 4

Det minst omfattende utfyllingsalternativet ble vedtatt med 7 stemmer i formannskapet torsdag. Venstre og SV stemte sammen med de borgerlige partiene.

Arbeiderpartiet gikk for utfyllingsalternativet. Gruppel leder Joar Håve forteller standpunktet med høy-

net til flyplassen som er viktig både for Stjørdal og for hele regionen. Håve peker på at både næringlivet og fylkesutviklet i Trøndelag støtter denne løsningen.

Ferdig i høst

Når formannskapet nå har valgt alternativt, blir det rådmannens oppgave å avklare detaljer i plan. Sjøfartsrådmannen må også gå en runde med Avinor som har lagt ned søvngjerter mot løsningen som nå vegrer. Der arbeidet startet vil garantert, sier enhetsleder Geir Alperes som leder kommunens arealavdeling.

Asperes håper å få til avklaringer slik at den endelige reguleringsplan kan bli behandlet i kommunestyret i Stjørdal sent på høsten.

jan.eri@bladet.no 905 86 31

Fant 50 gram hasj under ransaking i Stjørdal

Fire ungdommer ble pågrepet av politiet.

STJØRDAL LARS SØRREDS

Like før klokka så torsdag ettermiddag stanset politiet en bil i Inshovredsvegen i Stjørdal. En politipatrulje fulgte etter bilen før den ble stanset, sier et-

terforskningsleder Annar Sparby ved Stjørdal beredningskollisjon. Helge Sparby sat fire ungdommer i lørdag 29-21 i bilen. Alle fire er mistenkt for å være rusmiddelbrukere av hasj. Ungdommene ble pågrepet. To av de ble løslatt fra arresten rundt midnatt natt til fredag, mens de to andre ble sluppet fredag ettermiddag, forteller Annar Sparby.

Han opplyser også at det ble ardekt at bilen de kjørte var ulovlig bostann. Sjåføren er sikret for bilbruskyveri. Politiet fant torsdag kveld mindre mengder hasj utenfor bilen som det ene av de fire ungdommene disponerer. En politipatrulje gjennomførte ransaking innenfor det frede formiddag i den samme bilen. - Det ble funnet 50 gram hasj i

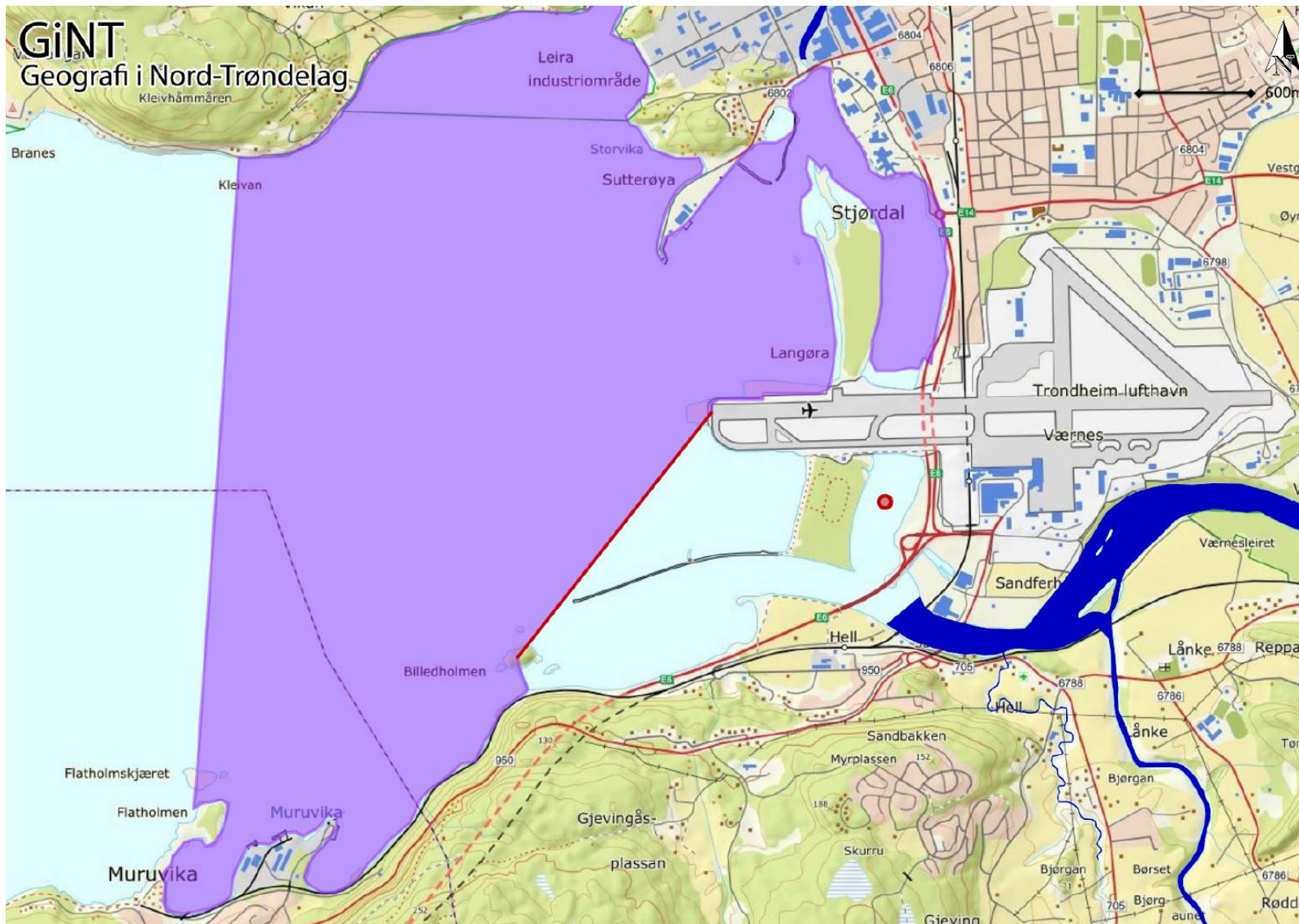
denne ransakingen, sier etterforskningsleder Sparby. Vedkommende som disponerer bilen nekter enhver befatning med narkotikaen. De tre andre nekter også for å ha kjennskap til stoffet, sier Sparby.

jan@bladet.no 956 98 982

Politiet stanset den aktuelle bilen torsdag ettermiddag. Foto: Richard Bakken

Stjørdalselvas munning

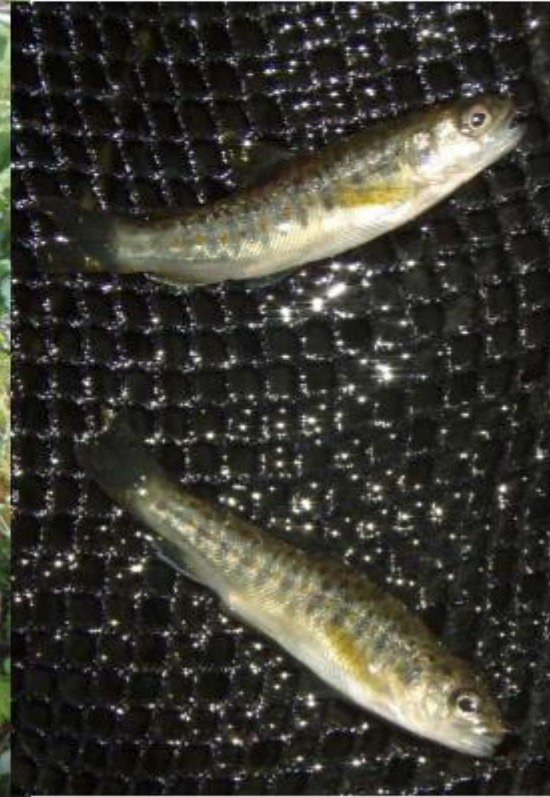

Laksåvassdraget - Hitra

Kantskog viktig

Samarbeide med kommune og Statens Vegvesen viktig

- Hyllbekken

- Follobekken

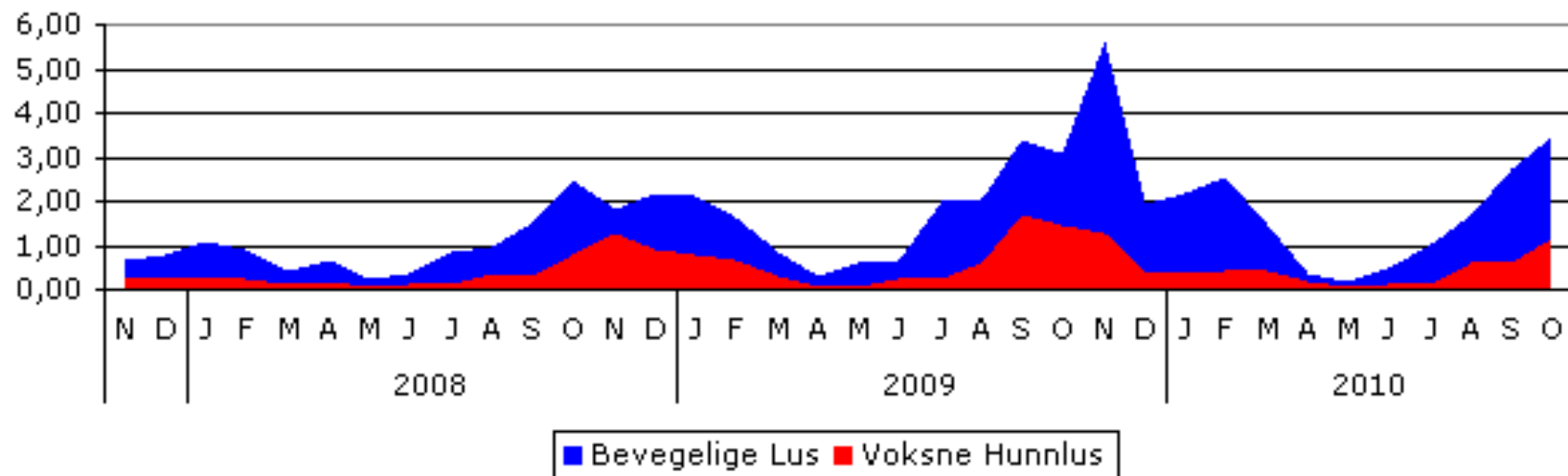

Lakselus

Utvikling de siste år

Mest lus på Vestlandet og i Midt-Norge

Publisert 24.09.2018

Også i år er det vill laksefisk på Vestlandet og i deler av Midt-Norge som er hardest rammet av lakselus. Trolig har bestander av både laks og sjørørret blitt negativt påvirket.

Foto: Kari Sivertsen/NINA

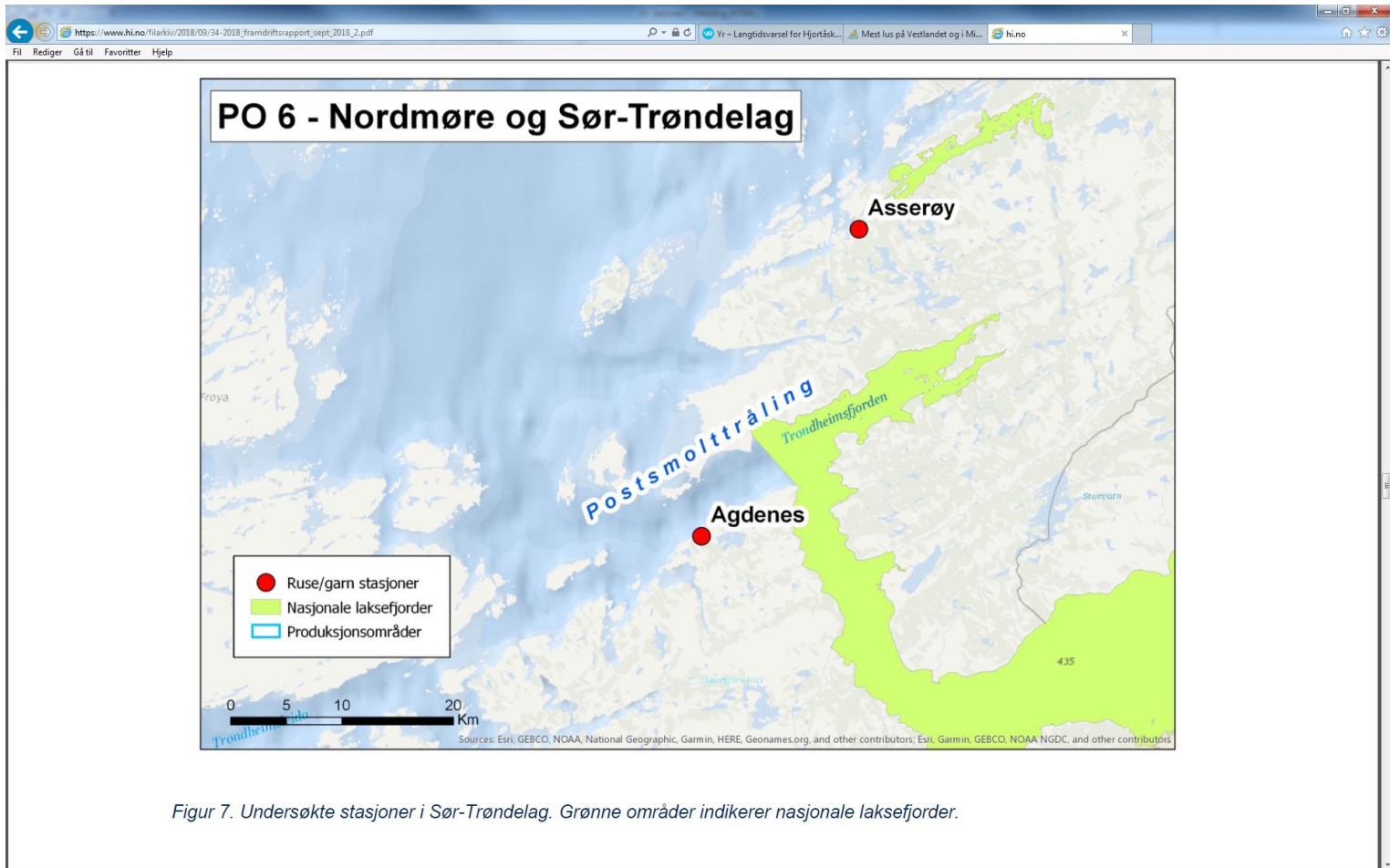
Tekst: Beate Hoddevik, Havforskningsinstituttet

Dette kommer fram i sesongens andre framdriftsrapport med resultater fra overvåkingen av lakselus langs kysten.

- **Les rapporten: Lakselusinfestasjon på vill laksefisk våren og sommeren 2018**

– Vi ser en del lokale endringer innen landsdelene, men generelt ser vi at årets situasjon er mye lik den vi har sett de siste årene. Også i år er det Vestlandet som kommer dårligst ut når det gjelder lakselus på villfisk, sier Rune Nilsen som er prosjektleder for overvåking av lakselus på vill laksefisk ved Havforskningsinstituttet.

Oppsummert indikerer data fra postsmolttrålingen et generelt lavt smittepress på utvandrende laks fra Trondheimsfjorden. Data fra undersøkelser på sjørret i samme området indikerer et moderat og økende påslag av lakselus i dette tidsrommet, og en ytterligere økning videre utover sommeren. Lakselus har sannsynligvis hatt liten negativ effekt på utvandrende postsmolt laks fra Trondheimsfjordssystemet. For sjørret har lakselus sannsynligvis hatt en moderat til høy negativ effekt i de berørte områdene.

Figur 7. Undersøkte stasjoner i Sør-Trøndelag. Grønne områder indikerer nasjonale laksefjorder.

Årsaker til sjøaurens tilbakegang

- Økt predasjon
- Økt konkurranse fra laks
- Redusert mattilgang i sjøen
- Lakselus el. Andre parasitter/sykdommer?
- Tørre gytebekker
- Overfiske
- Vandringshindre
- Fysiske inngrep
- Klimaendring
- Forurensing

Det var bare så vidt jentene hadde tid til å titte opp til ære for fotografen. Arbeidet var viktigere. Thea K. Nilsen (t.v.), Mathea Øgstad og Emilie Roksvåg.

Rydder og legger grus i elva for fisken

Elever ved Stiklestad skole vil gjerne ha ørreten svømmende forbi skolen. Nå har begynt på arbeidet, men mye gjenstår før de er helt i mål.

VERDAL
ERLEND AUNE

- Det hadde vært morsomt hvis vi kunne fisket rett bak skolen, men i dag kommer den ikke opp

dit. Derfor må vi prøve å hjelpe den.
Mathea Øgstad står ved vann til langt oppå stovlene i Broksskit-bekken mellom Øra og Stikles-
stad. Sammen med sine klasse-

kamerater i 6. klasse ved Stikles-
stad skole, skal hun bidra til at ør-
reten får bedre gyteforhold i en
av de små sidevassdragene til
Verdalselva.
 Dette er tydeligvis et viktig ar-

beid.
John Olav Oldren er leder for Verdalselva Fellesforvaltning, og også en pasjonert fisker. I det dag-
lige er han lærer ved fiske- og
friluftslivna ved Skogn folkehøg-
skole, så en kan trygt si at det går
i uteseaktiviteter nærmest døgn
rundt.
- Dette er et tverrfaglig pro-
sjekt som er pedagogisk ressurs.
Broksskit-
bekken går rett bak skolen vår,
og derfor mente vi det var fint å
bruke denne i undervisningen.
Mye handler om at vi skal lære
den oppvoksende slekt å ta vare
på naturen. Drømmen er selv-
sagt en dag at det også kan gå fisk
i bekken forbi skolen, men det
gjenstår nok en del arbeid før det
vil skje.
Ofret alt
En plass må man starte. I dag gy-
ter fisker i området fra Verdalse-
lva og opp til Stiklestadalleen,
men videre oppover er det dår-
ligere gyteforhold.
Det har elevene ved Stiklestad
skole tenkt å få gjort noe med.
Da Innherred ankom onsdag for-
middag var alle i full sving med
spade, rive og sag.
Røtter og vegetasjon måtte
ryddes bort slik at vannføringa
ble bedre, og ikke minst ble my-

Den nye landbruksjefen, Mariann Hovín, likte det hun så av arbeidet som blir gjort av skoleelevene i Broksskitbekken.

Johanne Bjugan måtte ta en liten pause for å tomme støvelen for vann, men hun hadde ikke tenkt å gi seg for dagen for det.

sand fylt på, slik at fisken får
gode plasser å legge rogn sine.
En av ungene som hadde tatt
jobben på alvor var Johanne Bju-
gan. Hun hadde vært så ivrig og
oppptatt med arbeidet at hun
hadde trakk ut i en kulp og fått
vann i støvelen. Da vi møtte
henne sto hun på land og tørnte
ut vann og vred på en gjennom-
bløtt sokk, men tro ikke at hun
hadde tenkt å gi seg for det.
- Dette er gøy, og det gjør ikke
noe at man blir litt bløt. Jeg fry-
ser ikke, og jeg blir heller mer enn
å sitte i klasserommet, sier den
positive 14-åringen.
Ros fra sjefen
Den nye landbruksjefen i Verdals-
kommune, Mariann Hovín, var
også der for å se på ølveprosjek-
tet til skoleelevene. Hun var full
av lovord over arbeidet som den
kommende generasjon har satt i
gang.
- Dette er virkelig et bra initia-
tiv, og ikke minst er det et verdi-
fullt tiltak i lokalsamfunnet ge-
nerelt. Alle de små bekkene
rundt omkring er mye viktigere
kretsløp i naturen enn kanskje
mange tror.
Hovín kan fortelle at kommu-
nen bidrar med midler til sand og
transport, men at det blir bare
småtinger sammenlignet med
jobben som bama gjør.
- Dette er viktig skjøtsel av en
oppdrettsbekk. Mer fisk i slike
små vassdrag er en berikelse for
naturen, sier landbruksjefen.
Og tilbake i bekken tok ungene
landbruksjefen på ordet. Mye
gjenstår fortsatt, men en plass
må man starte. Noen var sågar så
ivrig at de bare brukte hendene
nå bunnslam skulle fjernes.
- Det går bra en stund, men jeg
kjenner at jeg begynner å bli kald
nå, så jeg tror jeg må ha en liten
pause snart, sier Emilie Roksvåg.
Men hva gjør man ikke for at
man selv, eller senere elever, kan
få oppleve utveksling fisk bak Stik-
lestad skole.
Det hadde vært morsomt hvis vi kunne fisket bak skolen vår.
Mathea Øgstad, u år

Mange aktører ser nye bruksmuligheter med den gamle Rostadbrugga fra interimsstyret i Nye Øras Vel. Roald Veimo fra historielaget i byen, Arild Kvermmo Pedersen fra Verdal Arbeiderpart og bygningsvern.

Ser muligheter i de gamle huset

Arbeiderpartiet vil ikke ha den. Kommunen kan få den. Historielaget vil bevare den....
VERDAL
MARIT ARNESEN VEIMO
Håndverkeren vil restaurere den.
Nye Øras Vel kan bruke den.
Hva snakker vi om?
- Den eneste gjenværende 1800-tallsbrugga ved Verdalselva.
Som Innherred skrev sist lørdag, vil den gamle Rostadbrugga være det sentrale temaet når interimsstyret i kveld kaller inn til stiftelse av Nye Øras Vel.
Det store røde hus står tett inntil Moeparken ved Verdalselva. Kommunen er i ferd med å restaurere parken for at den skal bli mer attraktiv både til fornyelse og som et vitne om det gamle Øra.
En av tankene som har dukket opp, er at Rostadbrugga faktisk kan bli et lite, men allsidig brukmuseum, som en del av den historiske delen av Moeparken.
Ser muligheter
Snekkeren og bygningsverneren Ellev Steinsli er en av dem som har gått og kikket på den gamle brugga, uten å vite hvem som har eid den, og hva slags skjebne den var tiltenkt. Han blir kjærlig i blikket og varm i hendene når han ser på og tar i den gamle tebygning-
en som virker fallerørig og utsilt.
- Her er all verdens muligheter! Jeg ser metodene vi kan bruke for å sette den i stand. Er det noe vi kan i Verdal, så er det å bygge ting! sier Ellev Steinsli, som har fire år ut-
danning i bygningsvern.
Steinsli ser lengre enn å få huset restaurert forrest mulig. Han tror at et slikt 1800-talls tømmerhus, kan være et aktuelt objekt som læringsarena.
Mange håndverkere ønsker å lære mer om gamle teknikker. Huset kan bli en ressurs for å skape kompetanse innen bygningsvern og gammelt håndverk. Jeg tror også at folk som sitter med gamle hus, vil være interessert i kurs om hvordan de best kan ta vare på gamle bygninger.
Steinsli ser heller ikke bort fra at byggfag på Verdal videregående skole kan være interessert i å bruke brugga som læringsarena.
Gir bort brugga
Rostadbrugga står i området Verda, og eiendommen tilhører Verdal Arbeiderparti.
Arbeiderpartiet har i flere tiår spekulert på hva de skal gjøre med huset. Vi er glad for det initiativet som nå er tatt av flere aktører. Vi er villig til å gi bort brugga, sier gruppeleder Arild Kvermmo Pedersen og presserørspakket fra partiet.
Partiet har vedtatt å gi Rostadbrugga vederlagsfritt til Verdal kommune i den stand den foreligger, med sikte på å innlemme den i Moeparken. Kravet er at den blir restaurert og gøres tilgjengelig for befolkningen, og at dens autentiske preg blir bevart best mulig.
Jan Juberg representerer interimsstyret for genopprettelsen av Øras Vel. Han tror prosjektet med Rostadbrugga vil være en god starter for den nye velforeningen, samtidig som de ikke står alene om prosjektet.
- Nå har vi forenet alle gode krefter. Vi må lage Moeparken så bra at hele parken blir bruk-

Vi m
i de
ken,
nita
et p
ann
lekk
Vår
Run
enig
at d
står
sier
hen
ann
Ru
av å
rie.
- m
un
er n
sent
fama
1966
er s
inn
han
gam
Ikke
Rost
vry
ford
Hav
gry
hist
for
este
bryg
og
han
ra.
Hav
stor
kopp
en i
ikke
av b
Han
Solv
skri
det
ra i

Hvordan lykkes med restaurering av sjøørretbekker

Sjøaure- og laksefiske i Trondheimsfjorden

Utdrag av fiskereglene i henhold til lov og forskrifter

Når er det tillatt å fiske:

Det er tillatt å fiske etter laks og sjøaure fra land og båt i Trøndelag hele året, men i Sør-Trøndelag og hele Trondheimsfjorden er sjøauren fredet i mars og april. Sjøauren er fredet i de fleste elvene rundt Trondheimsfjorden.

Hvilke redskaper er tillatt:

Fra land er det kun tillatt å fiske med en stang eller ett håndsnøre pr. person. Det er tillatt med inntil to agn pr. stang/håndsnøre. Fra båt er det tillatt å benytte inntil to snører eller stenger pr. båt men da kun med ett agn pr. stang/snøre.

Alt garnfiske etter laks og sjøaure er forbudt.

Fangst av laks og sjøaure som bifangst på redskaper til saltvannsfiske skal gjenutsettes. Det er forbudt å bruke stang eller håndsnøre på en slik måte at fisken sannsynlig vil krøkes.

Hvor er det ikke tillatt å fiske:

I en 100-metersone ved utløp av laksevassdrag er det forbudt å fiske etter laks og sjøaure i den tiden det er fredningstid i vassdraget.

I utvida fredningssoner utenfor laksevassdrag er det bare lov å fiske etter laks og sjøaure i den tiden myndighetene har åpnet for fiske etter sjøaure i vassdraget (se kartet).

Hvem kan fiske:

I sjøen kan alle fiske laks og sjøaure med sportsfiskeredskaper og det er ikke nødvendig med fiskekort eller statlig fiskeravgift.

Sjøaure kjennetegnes ved:

- Mange prikker over og under sidelinjen
- Gjellelokk med mange prikker
- Tykk halerot
- Rett halefinne

For ytterligere informasjon omkring fiske etter sjøaure gå inn på villaksportalen.no eller scann følgende kode:

Foto: Roar Lund

Plakaten er utarbeidet av Statens Naturoppsyn og Fylkesmannen i Sør- og Nord-Trøndelag i mars 2013

0 cm

Sjøaure mindre enn 35 cm skal skånsomt gjenutsettes!

35 cm

Takk for oppmerksomheten

